

GÜNLÜK YAYIN AYNASI

HABERLER

Yazan: T. Spk: Tah./D.

- 1- İran haber ajansı, TUDEH'in kapatıldığını bildirdi
 - 2- Aralarında TKP'nin de bulunduğu 61 komünist ve işçi partisi, sosyal
 - 3- demokrat parti ve ulusal kurtuluş örgütü, TUDEH'le bir dayanışma
 - 4- bildirisi yayınladılar
 - 5- "Unzere Seit" gazetesi TUDEH 'li ilgili şunları yazıyor:
 - 6- Sunalp, Evren'den yeşil ışık aldı
 - 7- Pakistan yönetimi, Türkiye'nin daha fazla Afgan mültecisi almasını
 - 8- istiyor
 - 9- BM Gıda ve Tarım Örgütü yöneticisi, silahlanmanın karında ciddi
 - 10- sorunlar yarattığını söyledi
 - 11- DİSK avukatlarından Ercüment Tahiroğlu, mahkeme heyetine karşı
 - 12- uygunsuz söz ve davranışlarda bulunduğu gerekçesiyle bir gün hapis
 - 13- cezasına mahkûm oldu
 - 14- Devrimci Savaş Örgütünden 6 kişinin yakalandığı, bunlardan birinin
 - 15- öldürüldüğü açıklandı
- ABD Temsilciler Meclisi SB ile silahlarla ilgili görüşmelere gidilmesi isteyen bir tasarıyı oy çoğunluğu ile onayladı

YORUM:

Yazan: Spk:

Bağlığı : (Not: 5.5.1983'ten tekrar)
Konusu : 30' dakikalık 5.5.183'ten tekrar)

YAZILAR :

Bağlığı:

Konusu :

YAZILAR:

Bağlığı:

Konusu :

YAZILAR:

Bağlığı:

Konusu :

Tudeh Kapatıldı

----- İran haber ajansı, İran Halk Partisi-TUDEH'in cumhuriyet başsavcısı tarafından kapatıldığını bildirdi. Bilindiği gibi komünist yöneticiler bir süre önce tutuklanmışlardı. Burjuva basın da TUDEH yöneticilerine karşı geniş çapta bir kara çalma kampanyası başlatmıştı. Buna karşılık,

(Radio Berlin 5.5.83)

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VE YAYINLARI

ARALARINDA TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ'NİN DE BULUNDUĞU

61 KOMÜNİST VE İŞÇİ PARTİSİ, SOSYAL DEMOKRAT

PARTİ VE ULUSAL KURTULUŞ ÖRGÜTÜ

İRAN TUDEH PARTİSİ'YLE BİR DAYANIŞMA BİLDİRİSİ YAYINLADI

Buna karşılık, Türkiye Komünist Partisi de içinde, 61 komünist ve işçi partisinin, sosyal demokrat partinin ve ulusal kurtuluş örgütünün ortaklaşa imzaladıkları ~~İran Tudeh Partisi'yle~~ dayanışma bildirisinde aynen şöyle deniyor:

" Bu yılın 6 Şubatında İran Tudeh Partisi Merkez Komitesi Birinci Sekreteri Nurettin Kiyani yoldaş, partinin öteki yöneticileri ve üyeleriyle birlikte tutarsız suçlamalarla gözaltına alındılar. İran İslam Cumhuriyeti'nin kimi temsilcilerinin açıklamalarına göre, şu sıralarda partiye yönelik bir mahkemenin hazırlıkları

yapılıyor ve partiye ve yönetimine yönelik baskılar tırmandırılıyor.

İran TUDEH Partisi, kurulduğu günden bu yana emperyalizme karşı, İran'ın bağımsızlığının korunması için ,özgürlüğün ve sosyal adaletin kurulması için ~~savaşını~~ savaşım yürütüyor. İran TUDEH Partisi'nin İran'daki 1979^{da} gerçekleştirilen antiemperyalist halk devrimine aktif katılması ve devrimin kazanımlarının korunması için çalışmaları ~~bu~~ çizginin ardıcıl bir biçimde sürdürüldüğünün kanıtıdır.

~~Birleşik İktisadi ve Sosyal Devrimci Halkın~~

Bu dayanışma bildirisinde imzaları bulunan ve İran halkının antiemperyalist, antidiktatörlük devriminin kazanımlarının savunucuları olan biz aşağıda imzaları bulunan partiler ve örgütler, İran Tuden Partisi'ne yönelik baskıları ve bu baskıların sürmesini, devrime ve İran'ın bağımsızlığının ve özgürlüğünün korunmasına yönelik ciddi

bir tehlike olarak sayıyoruz.Bu nedenle Nuretin Kiyanuri yoldaşın ve tüm ~~xx~~ haksız yere tutuklanan parti üyelerinin hemen ve koşulsuz salıverilmelerini ve İİhan TUDEH Partisi'ne yönelik baskılara son verilmesini istiyoruz. //

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

4
İRAN TUDEH PARTİSİ'NİN TUTUKLU ÜYELERİ VE BİRİNCİ SEKRETERİ
NİN YAŞAMININ TEHLİKED E OLDUĞU BİLDİRİLİYOR

Öteyandan
Federal Almanya'da yayınlanan Alman Komünist Partisi'nin
organı Unzere Tsayt gazetesi, 3 Mayıs günlü sayısında, İran
TUDEH Partisi Merkez Komitesi Birinci Sekreteri Nurettin Kiyanuri
yoldaşla, tutuklanan öteki parti üyelerinin yaşamlarının tehlikede
olduğunu yazıyor. Unzere Tsyat gazetesinin haberine göre, İran'da
TUDEH Partisi'ne yönelik tutuklamalar devam ediyor.

Gazete, öte yandan, Mekelci basında yayılmaya çalışılan Nurettin
~~Kiyanuri~~ Kiyanuri yoldaşın sözümona televizyon konuşması konusunda da
x ayrıntıları aktarıyor. Bildirildiğine göre, Kiyanuri yoldaş, tanınmaya-
cak bir biçimde ,adeta bir hayalet gibi, 30 Nisan 1983 günü televis-

yonu çıkartılmış^{ti}. Batı basının ve tekelci basının iddialarının tersine, ~~Unzere Tsayt gazetesi~~, ~~Kiyanuri yoldaşı~~ ^{bu propandada} tek bir kelime bile konuşmadı ~~ve~~, konuşacak halde de ^{değildi} olmadığını belirtiyor. Yine ~~Unzere Tsayt~~ gazetesinin yazdığına göre, Kiyanuri yoldaşın arkasında, televizyon yayını süresince, ~~antikomünist~~ ^{anti} üzerinde değişik sözler yazan pankartlar ^{da} asılmış bulunuyordu.

~~Unzere Tsayt gazetesi~~, İran'daki ~~bu~~ antikomünist ~~akım~~ kampanyanın yeniden kimi konumları ele geçiren ~~SAYAK~~ Şahlık döneminin gizli servisi ^{üyor} elemanları tarafından yürütüldüğünü, tutuklananların içerisinde, uzun yıllar İran zindanlarında hapis yatan ve devrimle özgürlüklerine kavuşan sayısız ~~yoldaş~~ ^{iyor.} ~~komünist~~ de bulunduğunu haber veriyor. 3 Mayıs günlü ~~Unzere Tsayt gazetesi~~, ayrıca ~~bu~~ televizyon ^{antikomünist} operasyonunun, yakın bir gelecekte, tutuklu parti üyelerinin yaşamına malolacak ^{yeni} ~~bir~~ operasyonların da bir başlangıcı ^{da} olduğunu ^{olabileceği} kaydediliyor. ~~kaydediyor.~~

---- Sunalp Evrenden yeşil ışık aldı. Cuntaya yakın ~~Markaz~~ ~~Sag~~ bir parti kuracağı söylenen emekli orgeneral ve Garanti Bankası yöneticilerinden Turgut Sunalp, perşembe günü Evrenle görüştü. Sunalp görüşmeden sonra şu açıklamayı yaptı: Cumhurbaşkanımıza 10 günlük süne içindeki çalışmalarımı anlattım. Genel bir değerlendirme yaptım. Cumhurbaşkanı bütünü arzettiğim hususlarda isabet olduğunu ve tam bir mutabakat içinde bulunduklarını söylediler. Çalışmalarımızda başarılar dilediler.

Bilindiği gibi, cuntaya yakın bir parti kuracağı söylenen Sunalp, Turgut Özal da içinde, ~~cunta~~ ~~başının~~ parti kurma girişiminde bulunanlar arasında cuntanın başının şimdiye kadar kabul ettiği tek kişi.

Öte yandan, gerici bir parti kurmak isteyenlerin bugünlerde çok kapısını aşındırdığı Celal Bayar bu kez de Amerikan büyükelçisi Robert Straus Hyup ve Amerikanın İstanbul baş konsolosu Nyuberi

ziyaret ettiler. Hyupun Bayarla bir süre görüştüğü ve "size bu yaşta bu kadar ilgi gösterilmesi güzel bir şey dediği" bildiriliyor.

Diğer taraftan, sosyal demokrat il temsilcileri ve belediye başkanları Ankarada yaptıkları bir toplantıdan sonra Sosyal Demokrat Güç imzasıyla bir bildiri yayınladılar. Bir grup CHP eski milletvekili tarafından kurulmaya çalışılan Türkiye sosyal demokrat partisinin ^{ise} ~~de~~ programı yayınlandı. Başbakanlık eski müsteşarlarından Necdet Calp ta Halkçı bir parti kurmak girişimlerini sürdürüyor.

Danışma Meclisi ise, cuntanın izniyle kurulacak partilerin katılacağı seçimlerle ilgili seçim yasasının tümünü kabul etti. Geçici maddelerin bir bölümünün görüşülmesini daha sonraya bıraktı.

(BDC 5.5-83)

----Pakistan yönetimi Türkiyenin daha fazla Afgan mültecisi almasını istiyor.

Pakistan dışişleri bakanı Yakub Han Ankaraya gelerek, cuntanın dışişleri bakanı İlter Türkmenle görüşmeler yaptı. Ajanslar Ziya-Ül Hak yönetiminin Türkiyedeki cunta yönetiminden daha fazla Afganlı karşı-devrimciyi ~~mültecilik~~ mülteci adı altında Türkiye topraklarına yerleştirmesini isteyeceğini bildiriyorlar. Bilindiği gibi, Pakistandaki gerici yönetim, Afganistandaki karşı-devrimci eşkiya çetelerinin Amerikanın silah ve para desteğini iletmekte başta gelen rolü oynuyor.

----BM Gıda ve Tarım Örgütü yöneticisi, silahlanmanın tarımda ciddi sorunlar yarattığını söyledi.

Ankarada bulunan Gıda ve Tarım Örgütü genel müdürü Edvart Sauman, bir basın toplantısı yaptı. Sauman basın toplantısında dünya tarım ürünleri ticaretinde gelişmekte olan ülkeler aleyhine bir gelişme olduğunu söyledi, bunun nedenlerinin emperyalist ülkelerin uyguladığı korumacı yöntemlerle rekabet olanaklarını ortadan kaldırması ve büyük miktarda kaynağı silahlanma yarışına harcanması olduğunu vurguladı.

Sauman daha sonra, silahlanma harcamalarının tarıma yönelik yardımları azalttığını, bunun da tarımsal yatırımlarda ciddi sorunlar doğurduğunu belirtti.

(TRT 5.5.83)

-----İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı mahkemelerinde yargılanmakta olan DİSK yöneticilerinin avukatlarından Ercüment Tahiroğlu, mahkeme heyetine karşı uygunsuz söz^{ve davranslarda} ~~lerde~~ bulunduğu gerekçesiyle 1 gün hapis cezasına mahkûm edildi. Yapılan duruşmada Tahiroğlu, ~~kişik~~ DİSK davasının delil dosyasında bulunan, kimi tarafından yazıldığı belli olmayan imzasız yazıların delil olarak değerlendirilemeyeceğini söylediğini belirterek, suçlamayı reddetti. Askeri mahkeme, tutuklu bulunan Tahiroğlunun salıverilmesini kararlaştırdı. (BBC-5.5.83)

TÜRKİYE SOSYAL TARAFLAR KURUMU

oldukları iddia edilen
----- Devrimci Savaş Örgütünden/6 kişinin yakalandığı, bunlardan biri-
nin öldürüldüğü açıklandı. İzmir Emniyet müdürlüğü, yaptığı bir açıklamayla, söz konusu örgüte üye olduğunu ileri sürdüğü Bahtiyar Demirtaş Vekili Demirtaş, Halit Atlı, İbrahim Demir, Ahmet Demir ve Hadi Bellioğlunun yakalandıklarını, örgüt lideri ^{öldürmüştü} iddia edilen Bahtiyar Demirtaşın müşahade altında tutulduğu Ege Üniversitesi hastanesinden kaçarken öldürüldüğünü ileri sürdü. Bu son öldürmeyle cunta yönetiminin kaçarken öldürdük dediği siyasi tutuklulara bir yenisi daha eklenmiş oldu.

(TERT 5.5-83)

6 Mayıs 1983

-----Amerikan Temsilciler Meclisi,nükleer silahların dondurulmasını ve nükleer başlıkların,roketlerin ve taşıyıcı araçların denenmesi,üretimi ve yerleştirilmesinin durdurulması için Sovyetler Birliği ile ikili ve denetlenebilir bir anlaşma sağlanması için görüşmelere gidilmesini isteyen bir tasarıyı oy çoğunluğuyla onayladı.Böylece Regin hükümetinin tasarıyı önlemek veya en azından en önemli maddelerinin özünü boşaltmak için harcadığı yoğun çabalar boşa çıktı.Temsilciler Meclisinin 278 üyesi,bu arada Başkan Reginin Cumhuriyetçi Partisinden 60 üye,Beyaz Sarayın Sovyetler Birliği ile nükleer silahların dondurulması konusunda anlaşmaya varmasından yana çıktı.Tasarıya yalnız 149 üye karşı oy verdi.Söz konusu tasarının,haftalarca süren tartışmalar sonucunda onaylanmasıyla Regin yönetiminin silahlanmayı tırmandırma politikası yeni bir derbe yemiş oldu.Temsilciler Meclisinin bu

tavsiye niteliğindeki kararından birkaç gün önce de, Amerikan Piskoposlar Konferansı, 50 milyon katoliğe seslendiği dinsel mesajı onaylayarak, Beyaz Sarayın silahlanma yarışını tırmandırıcı politikasının ana ilkelerine karşı kesin tutumunu ortaya koymuşlardı.

Temsilciler Meclisinin son kararıyla ilgili olarak görüşlerini açıklayan barış hareketi temsilcileri, Birleşik Amerikada silahlanma çılgınlığına karşı savaşımın yeni bir aşamaya girdiğini vurguluyorlar.

----- Honduras Komünist Partisi Genel Sekreteri ~~si~~ Rigoberto Padilla, basına verdiği bir demeçte, Orta Amerikada bölgesel bir savaş tutuşturmak isteyen Amerikan emperyalizminin, bu girişimleriyle dünya barışını da tehdit ettiğini söyledi. Prag'ta çıkan "Rude Pravo" gazetesine verdiği demeçte Padilla "Honduras halkı, Pentagonun top namlusu olmak istemiyor. ABD'nin Hondurastaki egemenliğine de boyun eğmeyecektir" ~~dedi~~ dedi. Honduras KP Genel Sekreteri, ülke komünistlerinin, Hondurasın bir Amerikan üssü durumuna getirilmesine ve gerici rejimin militarist heveslerine karşı özverili savaşımı sürdüreceklerini söyledi ve Nikaragua halkıyla dayanışmalarını dile getirdi.

----- Nikaragua Savunma Bakanlığından yapılan Açıklamaya göre, ülkenin kuzeyinde Hondurastan ülke topraklarına dalan Somoza kalıntısı karşıdevrim çetelerine ile Sandinist halk ordusu ve gönüllü milisler ara-

sında sert çarpışmalar sürüyor. Honduras ordusundan topçu birliklerinin yoğun ateş desteğine karşın, saldırgan eşkiyaların bir bölümü geri püskürtülmüş bulunuyor.

Nikaraguanın BM temsilcisi örgüt genel sekreteri ~~K~~ Kueyyar ile yaptığı görüşmede, ülkesine yapılan yeni yoğun saldırıyı görüşmek üzere güvenlik konseyinin toplanması istemini yineledi. Önümüzdeki günlerde konseyin toplanması bekleniyor.

Öte yandan, Nikaragua ile Kosta Rika arasında, sınır bölgelere Venezuela ve Meksika gibi bölge ülkelerden gözlemcilerin yerleştirilmesi konusunda görüş birliğine varıldı.

-----Amerika Birlaşık Devletleri Afganlı karşı-devrimcilere desteğini yıl başından bu yana nitel ve nicel bakımdan artırdı."Nü-York Tayms" gazetesinin hükümet çevrelerinden aldığı bilgiye dayanarak yazdığı üzere,Regin yönetimi,Amerikan casusluk örgütü CIA'yi,Aralık 1982'de,Afganlı karşı-devrim eşkiyalarına 50 milyon dolar tutarında havan topu,mayın,makineli tüfek,orta çaplı tank ve uçak savar roketler sağlamakla görevlendirdi.

-----Filistin Kurtuluş Örgütü Politik Komisyon Başkanı Faruk Kaddumi,Amerikan devlet başkanı Regin'in Yakın-Doğuyla ilgili önerisini kabul etmenin olanaksız olduğunu söyledi.Kaddumi,Kuala-Lumpur'daki Filistin sorunuyla ilgili konferansta yaptığı konuşmada,Regin'in önerisinin Filistin halkının yasal haklarını hiçe saydığını kaydetti.

Öte yandan, Irak devlet başkanı Saddam Hüseyin de Başkan Reginin Yakın-Doğuya ilişkin önerisini reddetti. Saddam Hüseyin, Yakın-Doğu ve dolayısıyla Filistin sorununun ele alınması için tek yapıcı temelini, Fes'te yapılan Arap Tepe Toplantısı kararları olduğunu söyledi. Kuveyt gazetelerinden "Al-Anbaa"ya verdiği demeçte Saddam Hüseyin ayrıca, Filistin halkının tüm yasal haklarına kavuşmasının zorunluğunu vurguladı.

----İtalya'da yeniden başgösteren hükümet bunalımı dolayısıyla erken seçime gidiliyor. Açıklandığı üzere, Sosyalist Partinin parlamentoda koalisyon hükümetine verdiği desteği çekmesinden sonra yeni koalisyon çabalarının boşa çıkması üzerine, 26 ve 27 Haziran günleri İtalyan'da yeni parlamento seçimleri yapılacak.

----Federal Almanya parlamentosunda,Başbakan Kohl'ün yaptığı hükümet açıklaması üzerine tartışmalar devam ediyor.Hristiyan-Demokrat,Hristiyan-Sosyal Birlik ve Hür Demokrat Partilerin koalisyon hükümetinin programıyla ilgili açıklama,hem parlamentodaki muhalefet ve hem de demokratik kamuoyunda sert eleştirilere neden oluyor.

Alman Komünist Partisi,Yönetimi konuyla ilgili olarak yayınladığı Açıklamada,Başbakan Kohl'ün okuduğu hükümet açıklamasını,vatandaşları aldatmaya yönelik bir belge olarak niteledi.DKP'nin açıklamasında özetle şöyle deniyor:

--"Aslında bu hükümet açıklaması,Federal Almanyada barışçıl,demokratik,sosyal adaletten yana bir gelişme göstermesini isteyen tüm güçlere karşı bir savaş ilânıdır.İşçi hareketinin,demokratik ve barışçıl güçlerin,yeni atom roketlerini yerleştirm^{me} kararına karşı,sosyal ve

demokratik kazanımlara yöneltilen saldırılara karşı ortak savaşımını ve eylem birliğini daha da zorunlu kılan bir belgedir. "Sağa doğru yeni bir dönüş" girişimlerini önleme zorunluğunu bir kez daha ortaya koyan bir kanıttır."

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VE YAYINLARI